

Funcions cognitives superiors: pensament

Codi: 101714

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500893 Logopèdia	OT	4	1

Professor/a de contacte

Nom: Paula Resina Curado

Correu electrònic: paula.resina@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: No

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

María José Gómez Romero

Prerequisits

No hi ha prerequisits però va bé tenir coneixements d'anglès a nivell de lectura.

Objectius

Aquesta assignatura aprofundeix sobre el coneixement d'una de les funcions cognitives més importants com és el pensament humà i la relació que té amb el llenguatge amb l'objectiu general de potenciar el pensament crític de les estudiants i l'adquisició de competències i coneixements rellevants per a la pràctica professional com a futures logopedes.

Competències

- Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
- Analitzar i sintetitzar informació.
- Comprendre, integrar i relacionar nous coneixements fruit d'un aprenentatge autònom.
- Demostrar que es comprenen i s'empren correctament la terminologia i la metodologia pròpies de la recerca logopèdica.
- Expressar-se de manera fluida, coherent i adequada a les normes establertes, tant oralment com per escrit.
- Integrar els fonaments biològics (anatomia i fisiologia), psicològics (processos i desenvolupament evolutiu), lingüístics i pedagògics de la intervenció logopèdica en la comunicació, el llenguatge, la parla, l'audició, la veu i les funcions orals no verbals
- Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.
- Organitzar i planificar amb l'objectiu d'establir un pla per desenvolupar en un període establert.
- Que els estudiants hagin desenvolupat les habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Utilitzar les tècniques i els instruments d'exploració propis de la professió i registrar, sintetitzar i interpretar les dades aportades integrant-les al conjunt de la informació.
- Valorar les produccions científiques que sostenen el desenvolupament professional del logopeda.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar i sintetitzar.
2. Analitzar una situació i identificar-ne els punts de millora.
3. Comprendre, integrar i relacionar nous coneixements fruit d'un aprenentatge autònom.
4. Comunicar de manera inclusiva, evitant un ús sexista o discriminatori del llenguatge.
5. Descriure els diferents processos de raonament implicats en el pensament.
6. Descriure els principals processos i sistemes implicats en la memòria i en el pensament.
7. Descriure les principals tècniques i instruments d'avaluació del pensament i de la memòria
8. Elaborar i redactar informes a partir dels resultats obtinguts en experiments sobre pensament i sobre memòria.
9. Emprar correctament la terminologia i la metodologia pròpies de la recerca sobre les funcions cognitives superiors en l'àmbit de la logopèdia.
10. Explicar els efectes de determinades malalties o traumatismes cranioencefàlics en els processos de memòria i pensament.
11. Expressar-se de manera fluida, coherent i adequada a les normes establertes, tant oralment com per escrit.
12. Identificar situacions que necessiten un canvi o millora.
13. Interpretar de manera crítica els resultats de les avaluacions fetes relacionant-les amb les alteracions del pensament i la memòria i els seus efectes sobre el llenguatge.
14. Interpretar de manera crítica els resultats de les recerques sobre els processos implicats en el pensament i en la memòria.
15. Organitzar i planificar amb l'objectiu d'establir un pla per desenvolupar en un període establert.
16. Plantejar dissenys adequats per a les pràctiques sobre els diferents processos i fenòmens implicats en la memòria i el pensament.
17. Ponderar els riscos i les oportunitats de les propostes de millora tant pròpies com alienes.
18. Proposar nous mètodes o solucions alternatives fonamentades.
19. Proposar projectes i accions que estiguin d'acord amb els principis de responsabilitat ètica i de respecte pels drets humans i els drets fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
20. Que els estudiants hagin desenvolupat les habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
21. Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
22. Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
23. Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
24. Relacionar els factors emocionals i racionals amb els processos de raonament i presa de decisions.
25. Valorar l'impacte de les dificultats, els prejudicis i les discriminacions que poden incloure les accions o projectes, a curt o llarg termini, en relació amb determinades persones o col·lectius.

Continguts

El programa de l'assignatura s'estructura en els següents temes que inclouen també seminaris i classes pràctiques

Tema 1: Aspectes conceptuals del pensament

Tema 2: Pensament i llenguatge: relació

Tema 3: Pensament i llenguatge: habilitats terapèutiques

Tema 4: Dificultats del llenguatge i pensament

Metodologia

ACTIVITAT DIRIGIDA

- Classes teòriques, pràctiques i seminaris
- Classes magistrals amb suport de TIC i debat en gran grup
- Classes pràctiques de discussió de conceptes bàsics a través de petits exercicis
- Seminaris de discussió de casos o articles en petits grups
- Tallers de propostes d'intervenció o rehabilitació
- Al llarg del curs es potenciarà la participació igualitària a classe.

ACTIVITAT SUPERVISADA

- Tutories
- Tutories de seguiment amb el professor en grup petit
- Redacció i elaboració de treballs individuals i grupals
- Tutorització de treballs (individuals o grupals) de forma presencial i/o virtual

ACTIVITAT AUTÒNOMA

- Cerca, lectura i síntesi de documentació
- Definició d'estratègia de cerca en bases de dades, lectura comprensiva i elaboració de sinopsi del material llegit
- Elaboració d'informes i presentació pública de treballs
- Realització d'informes de pràctiques o individuals o grupals

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals	24	0,96	5, 6, 8, 9, 10, 16, 24
Classes pràctiques	12	0,48	1, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 13, 14, 15, 16
Tipus: Supervisades			
Tutories individualitzades	8	0,32	1, 3, 8, 11, 15
Tutories seguiment grup	8	0,32	1, 3, 11, 14, 15
Tipus: Autònomes			

Avaluació

Les competències d'aquesta matèria seran avaluades mitjançant diferents evidències.

De cadascun de les evidències s'explica el seu pes i la setmana de realització o lliurament estimat:

Evidència 1. Què volem aprendre? 15% (A classe, abans del primer període avaluatiu)

Evidència 2. Pla d'intervenció 30% (A classe, abans del segon període avaluatiu)

Evidència 3. Presentació oral 25% (A classe, abans del segon període avaluatiu)

Evidència 4. Llibreta d'aprenentatges 30% (Segon període avaluatiu)

Codi Evidència	Denominació	Pes	Format (oral, escrit o ambdós)	Autoria col·lect
EV1	Què volem aprendre?	15	ambdós	
EV2	Pla d'intervenció	30	ambdós	
EV3	Presentació oral	25	ambdós	
EV4	Llibreta d'aprenentatges	30	escrit	

Per a poder fer aquestes evidències es requereix la presència (assistència) de l'alumnat en les diferents activitats proposades.

Es considerarà que un/a estudiant ha superat l'assignatura si en el conjunt de les 4 evidències obté una puntuació igual o superior a 5, i com a mínim en l'evidència 4 (llibreta d'aprenentatges) ha tret un 3 . L'estudiant que NO presenti totes les evidències NO superarà l'assignatura, malgrat que en el còmput global la nota sigui igual o superior a 5.

Un cop superada l'assignatura (nota $\geq$ 5). No es poden establir sistemes per millorar la qualificació final un cop superada l'assignatura/mòdul (basat en l'art 116, punt 5 dela Normativa UAB).

Un/a estudiant que hagi lliurat evidències d'aprenentatge amb un pes igual o superior a 4 punts (40%) constarà com a "avaluable".

La prova de recuperació només la podrà fer l'alumnat que tingui una qualificació d'avaluació continuada mínima de 3,5, però inferior a 5. Per tal de poder optar a aquesta prova cal que l'alumnat hagi estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de 2/3 parts de la qualificació total de l'assignatura.

Aquesta prova de recuperació correspondrà a les evidències no superades i no serveix per a pujar nota si un/a estudiant ja l'ha aprovat.

La nota màxima que pot obtenir en l'assignatura un estudiant que realitza la prova de recuperació és un 5.

No es preveu que l'alumnat de 2^a o posterior matrícula s'avalui mitjançant una única prova de síntesi no recuperable

CÒPIA O PLAGI: Segons l'Art 116, punt 10 Normativa UAB, en cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat (còpia, plagi, suplantació d'identitat o falsificació de signatura en la llista d'assistència presencial i/o altres conductes acadèmiques deshonestes...) que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura/mòdul, la qualificació final serà 0.

Més informació sobre pautes d'avaluació :

<https://www.uab.cat/web/estudiar/graus/graus/avaluacions-1345722525858.html>

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Ev 1. Què volem aprendre?	15	0	0	1, 2, 3, 4, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 25
Ev 2. Pla d'intervenció	30	0	0	1, 3, 4, 7, 9, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 25
Ev 3. Presentació oral	25	0	0	1, 2, 3, 4, 8, 9, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 25
Ev 4. Llibreta d'aprenentatges	30	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24

Bibliografia

Bibliografia general

Boroditsky, L. (2011). How language shapes thought. *Scientific American*, 304(2), 62-65.

Cerezo, F. G. (2011). *Psicología del pensamiento*. Editorial UOC.

De Profesionales, F. E. D. A. (2013). La primera noticia. Estudio sobre los procedimientos profesionales, las vivencias y las necesidades de los padres cuando se les informa de que su hijo tiene una discapacidad o un trastorno del desarrollo.

Eussen, M. L., de Bruin, E. I., Van Gool, A. R., Louwerse, A., van der Ende, J., Verheij, F., ... & Greaves-Lord, K. (2015). Formal thought disorder in autism spectrum disorder predicts future symptom severity, but not psychosis prodrome. *European child & adolescent psychiatry*, 24(2), 163-172.

Lupyan, G., Rahman, R. A., Boroditsky, L., & Clark, A. (2020). Effects of language on visual perception. *Trends in cognitive sciences*.

Trejos, L. M. J. (2020). Análisis e interpretación de casos clínicos como herramienta para entender la teoría y desarrollar pensamiento crítico. *Documentos de trabajo Areandina*, (2).

S'ampliarà la bibliografia al llarg del curs.

Programari

No aplicable

